

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 11. oktobra 2018 - Leto XXVIII, št. 41

DSS RAČUNA NA PODPORO OBEH VLAD

BUKOVNIŠKO JEZERO PRIVABLJA IZ LETA V LETO VEČ TURISTOV
stran 4

V TEM ŠOLSKEM LETU PONOVRNO BRALNE URICE NA PORABSKIH ŠOLAH
stran 5

PAUČENA VRNJICA
stran 8

Minister za Slovence sprejel predstavnike zamejskih organizacij

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Peter J. Česnik se je 3. oktobra na ločenih spoznavnih srečanjih sestal s predstavniki krovnih organizacij avtohtonih slovenskih skupnosti v sosednjih državah. Srečanja so bila namenjena medsebojni seznanitvi ob nastopu mandata ministra, iz-

Predsednika porabskih krovnih organizacij (z leve Martin Ropoš, z desne Jože Hirnök) z ministrom Petrom J. Česnikom in državno sekretarko Olgo Belec

postavitvi ključnih aktualnih problematik po posameznih državah s strani predstavnikov krovnih organizacij in predstavitvi prioritet Urada v tekočem mandatu. Iz Italije sta se srečanja udeležila predsednik Sveta slovenskih organizacij Walter Bandelj in predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič, iz Avstrije poslovodni tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev Marko Oraž, predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm, predsednik Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk Bernard Sadovnik in podpredsednik Kulturnega društva člen 7 za avstrijsko Štajersko Branko Lenart, iz Madžarske predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök in predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, iz Hrvaške pa predsednica Zveze slovenskih društev na Hrvaškem Barbara Riman. Na vseh sestankih je prevladovalo pozitivno vzdušje in naravnost k skupnim ciljem.

Tako minister kot državna sekretarka Olga Belec sta izpostavila naravnost k dogovorom in skupnim rešitvam, ki bodo v bodoče slovenskim skupnostim omogočale še tesnejše stike z matično državo.

Vir: Urad za Slovence

porabje.hu

Pripravlja se program za gospodarsko osnovo Porabja

DSS RAČUNA NA PODPORO

Državna slovenska samouprava je že od začetka septembra vodila pogovore z različnimi strukturami v Porabju, da bi se tudi na podlagi njihovih idej in načrtov sestavil program gospodarskega razvoja območja, kjer živimo Slovenci kot avtohtona narodna skupnost. Podlago za pripravo gospodarskega razvojnega programa Porabja zagotavlja priporočilo 17. zasedanja slovensko-madžarske medvladne mešane komisije, v katerem komisija »predlaga obema stranema vzpostavitev sistema za gospodarsko osnovo za slovensko narodno skupnost v Porabju, tudi s pomočjo virov EU, kot je to urejeno za madžarsko narodno skupnost v Sloveniji. SMMK še nadalje izraža upanje, da se bodo proračunski viri, namenjeni za gospodarsko osnovo avtohtonih narodnih skupnosti v skladu z veljavnim zakonom na osnovi programov pristojnih narodnostnih organizacij, lahko uporabili kot nepovratna sredstva.«

Madžarska vlada je zapisnik potrdila s sklepom, za izvajanje sklepa je določila Ministrstvo za finance, partner ministrstva s strani narodne skupnosti je Državna slovenska samouprava. »Okrog julija so se začeli prvi pogovori,« smo zvedeli od predsednika DSS Martina Ropoša, »na njih je sodelovala tudi slovenska zagovornica Erika Köleš Kiss. Razen finančnega ministrstva je partner v projektu tudi Urad predsednika vlade. Na tristranskih pogovorih so določili, da mora dati gospodarski razvojni program pripraviti Državna slovenska samouprava.«

Potem, ko je občni zbor DSS potrdil, da bo program dala pripraviti DSS, so poiskali primerno podjetje, in sicer Tend-R Vision d.o.o., ki ima

Martin Ropoš, predsednik DSS

s podobnimi programi veliko izkušenj. Z njimi so podpisali pogodbo. Priprava programa bo stala 5 milijonov forintov, kritje za tri milijone je prevzela Državna slovenska samouprava iz lastnega proračuna, za ostali del so poslali prošnjo državnemu sekretarju za narodnosti Miklósu Soltészu in upajo, da bo ugodno rešena.

»Program mora Tend-R Vision d.o.o. pripraviti do 15. oktobra in ga predati Državni slovenski samoupravi, ki ga po pregledu in morebitnih dopolnilih mora do 15. novembra poslati na Ministrstvo za finance, ki ga bo potem poslalo na vlado. Po njihovih informacijah naj bi se vlada še do konca leta odločila tudi o tem, koliko sredstev namenijo izvajanju programa,« je optimist predsednik Ropoš, ki doda, da se bo program izvajal tri leta.

V prvem krogu »domačih« pogovorov so povabili župane porabskih občin, vključno z monoštrskim županom, pri Monoštru so upoštevali le na-

črte, ki so povezani s slovensko skupnostjo. »To je pilotni program, kaj takega še ni bilo, saj je tu partner narodnostna organizacija,« je povedal Martin Ropoš.

»Županija je pri tem le toliko zraven, da mora biti naš program v skladu z županijskim razvojnim programom. Župani so nas in predstavnike podjetja Tend-R Vision d.o.o. seznanili z načrti in tudi sedanji investicijami, našli pa so tudi tiste načrte, pri katerih niso bili uspešni na razpisih. Na teh pogovorih se je vse vrtelo okrog večjih investicij, kot so izgradnja kanalizacije po tistih vaseh, kjer je še ni, obnova občinskih cest ali stavb.

Seveda smo jih opozorili, da gre za razvoj celega območja, naj razmišljajo v tej smeri. To so tudi upoštevali, vsi so se strinjali tudi z obnovo cestne infrastrukture, recimo med Monoštrom in Gornjim Senikom ali Števanovci.«

V prvem krogu pogovorov so sodelovali tudi predsedniki slovenskih samouprav, saj kot je povedal predsednik Ropoš, vse investicije morajo biti povezane s slovensko skupnostjo, program mora dokazati tudi to, kako bo služil razvoju skupnosti.

V drugem krogu so imeli pogovore s predstavniki društev, večinoma s slovenskimi društvi (društvo upokojencev, mladinsko društvo, Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci, športna in gasilska društva). V ta krog so povabili tudi podjetnike, ki delajo na tem območju. »Tu smo videli, da zadeve niso tako enostavne, sploh ko smo povedali, da v prvi vrsti gre za slovensko skupnost. Kaj boš s podjetnikom, ki deluje recimo na Verici,

O OBEH VLAD

je pa po rodu Madžar? Je že investiral in želi dejavnost širiti. Težko je njega izključiti, saj tudi on prispeva k razvoju območja,« je razmišljal Martin Ropoš in dodal, da se bodo morali pri razpisih (ko se bo kandidiralo za sredstva) postaviti taki kriteriji, ki bodo dali prednost Slovincem in slovenskim društvom ali podjetjem itd.

Ko se bo program poslal na finančno ministrstvo, se bo verjetno naredila »selekcija«, saj se bodo za določene investicije verjetno predlagala sredstva iz EU. Martin Ropoš meni, da bo taka investicija

Program namreč mora dobiti čim večjo legitimnost, zato so že obvestili tudi občine, ki naj bi s sklepom potrdile program, za potrditev bodo prosili tudi slovenske samouprave po vaseh. Civilne organizacije pa naj bi podpisale izjavo, ki jo pripravi Tend-R Vision d.o.o.

Po mnenju predsednika DSS so najbolj enotni bili vsi akterji pogovorov v tem, da se mora posodobiti cestna infrastruktura v Porabju (tako državne ceste kot občinske) in se narediti kanalizacija, kjer je še ni.

Po njegovem mnenju je zelo

Slovenska ves s ptičje perspektive

gotovo kanalizacija. Bodo pa projekti, ki se bodo financirali iz madžarskega proračuna. »Rekli so nam, da bodo poskusili čim več investicij dati v to kategorijo, saj je to bolj enostavno in se da v treh letih marsikaj narediti.«

Sam program bo prikazal tudi dejansko stanje v Porabju, koliko ljudi živi tukaj, kakšna je njihova starostna struktura, kakšna je njihova izobrazba, koliko podjetij ali samostojnih podjetnikov je na tem območju.

Kot glavni nosilec projekta je DSS obvestila tudi vse pristojne urade (okrajni in županijski vladni urad, županijsko skupščino, poslanca območja v parlamentu, upravo narodnega parka Őrség itd.) o tem, kaj se pripravlja.

pomembno, da pride podpora tudi do posameznikov, »do malega človeka« (obrniki, mali kmetje, sadjarji itd), ki naj občutijo, da jih podpirajo tudi zato, ker so Slovenci. Posebej je izpostavil tudi mlade. Na vprašanje, ali približno ve, kakšna naj bi bila okvirna vsota, ki jo bo madžarska vlada namenila za razvoj Porabja, je predsednik DSS odgovoril nikalno, obenem je podčrtal, da priporočilo mešane komisije govori o obeh straneh, torej se računa tudi na podporo slovenske vlade. Kot je izpostavil, v razvojnem programu bodo verjetno tudi take točke, ki jih madžarska vlada ne bo podpirala, predvsem pri teh se računa na pomoč slovenske vlade.

Marijana Sukič

Monoštrska delegacija v Gruziji

Od 27. septembra do 2. oktobra se je v Gruziji mudila delegacija monoštrske občine, župan Gábor Huszár, svetnica Marta Kovács, svetnik Ferenc Sütő, poslovodja SZET d.o.o. József Gál in tolmač Attila Dončec, ki je vrnila lanski obisk Gruzijcem. 29. septembra so se udeležili občinskega praznika mesta Tskaltubo. Dopoldne so prisostvovali ortodoksni božji

službi v baziliki, nakar so se udeležili skupaj z delegacijo iz Latvije pogovorov v mestni hiši. Največ govora je bilo o možnostih gospodarskega, turističnega in kulturnega sodelovanja med državama in tudi občinama. Na pogovorih so naši gruzijski gostitelji večkrat izrazili željo po izgradnji logističnega centra v Monoštru. Našo delegacijo je

s svojo navzočnostjo počastila tudi Njena ekselenca Viktória Horváth, madžarska veleposlanica v Gruziji. Na uradnem obisku so člani delegacije spoznali naravne, kulturne in sakralne znamenitosti ne le v mestu Tskaltubo, temveč v širši regiji. Očarala jih je tudi njihova gastronomija.

Besedilo in foto:

Ferenc Sütő

Ob svetovnem dnevu starejših občanov v Monoštru

V okviru ekumenske božje službe v monoštrski baročni cerkvi in na proslavi v gle-

dališki dvorani so starejšim občanom v Monoštru voščili ob svetovnem dnevu starej-

ših. Dogodka se je udeležilo kakih dvesto upokojencev. V gledališki dvorani jih je nagovoril župan občine Gábor Huszár in jim zaželel dobro zdravje ter srečna upokojenska leta.

Andrea Fabián, vodja doma starejših, je v svojem nagovoru izpostavila, da so na območju občine obiskali 365 občanov, starejših od 80 let, in jim voščili z rožami ter darilnimi paketi.

Program so zaključili z večerjo v restavraciji Lipa, kjer so se nekateri – kljub letom – tudi zavrteli.

L.R.H.

PREKMURJE

Kureča kauža

»Mura, Mura,« se je zadnjo nedelo v meseci septembri čulo iz več kak štiri gezero lamp navijačov na soboškom varaškem stadionu, steri se zove Fazanerija. Pauleg prekmurskih je bilou na tribunaj ške okauli šeststo navijačov mariborske ekipe, tak ka je stadion biu pun. Karte se je nej dalo več kúpiti že tri dni pred tekmov. Rokau na srce, večina domanjih navijačov je nej bro-dila, ka de »čarno-belim« gratalo dojobladati »vijolice«, stere so lani, gda je Mura ške špilala v drugi slovenski nogometni ligi, »cvele« v erični Ligi prvakov. Pauleg toga je Mura zadnje tri tekme pred tau zgibila, Maribor pa je v prvi 10. kraugaj najbavk-še slovenske nogometne lige ške nej zgübo niti ene tekme. Fotbal je takši šport, ka leko mali dojoblada velkoga. In tak se je na zadnjo septembrsko nedelo zga-udilo tüdi v Soboti. 4:1 je na konci pisalo na semafori. Najbole mi je do srca prišlo tau – brodim, ka nej samo meni – ka je ške naj-menje deset minut po tistom, ka je sodnik sfüjčko konec tekme, velka večina domanji navijačov ostala, fejšt paukala z rokami in se drla: »Mura, Mura.....«.

In če smo kurečo kaužo daubili zavolo toga lejpoga dogodka, smo jo na žalost na isti den daubili ške zavolo lagvoga tö. Pauleg Sobote, v vesnici Tišina, sta žitek zgübila dva človeka. Iz nevoščenosti naj bi 59-letni moški vmauro (po tistom se je sam obeso) svojo 46-letno sausedico, za stero je steu, ka bi bila več kak pajdaša. Mrtvo je na dvorišči nje-noga doma zosmikano najšo njeni brat, glyj po tistom, ka je prišo domau z Murine tekme.

Silva Eöry

Elizabeta Horvat – direktorica Zavoda za okolje in turizem v Občini Dobrovnik

BUKOVNIŠKO JEZERO PRIVABLJA IZ LETA V LETO VEČ TURISTOV

Občina Dobrovnik je mala, vseeno pa jo iz leta v leto obišče več turistov. Lani jih je bilou že več kak 70 gezero.

»Dobrovnik je že te, gda je ške nej meu svojo občino, biu znani po turizmu. Sploj Bukovniško jezero in njegva okolica sta že od nekda sveta valala za mesto, gé geste dobra energija,« mi je prva, gda sam jo gorziskala, povedala direktorica Zavoda za okolje in turizem Dobrovnik Elizabeta Horvat in cujdala: »Nej samo jezero, turiste s svojo ponudbo privabla tüdi firma Ocean Orchids, pauleg toga se v naši krčmaj gost leko tüdi dobro nagej in kaj dobroga spige. Fontoško je tüdi tau, ka sodelüvlemo vsi, od Gorickoga do Lendave, in pošilamo turiste eden k drugomi. Gnesden je nej več tak, ka bi lidge prišli v terme in tam en keden ležali in se samo

jom že duga leta stogi kapela svetoga Vida, pauleg nje pa je zdravilni izvir vode, steri nosi isto ime:

»Že naši starci so čütili, ka je

Elizabeta Horvat

tü sredi gauške dobra energija. In tak so 1828. leta postavili tau kapelico. Sredi junija, gda mamo bučo, pride dosta lüstva, tüdi po več gezero. Za vodau so že dugo na

ši postogi 15 do 20 minut, pravijo pa, ka leko v enom dnevi vösprobaš največ tri do pet točk.«

Po tistom, ka je iz leta v leto

več turistov začnilo oditi k njim, so pri jezeri napravili eno velko parkirišče, na enom tali so ga tak vredvzeli, ka leko tam stanejo avtodomi. Majo pa v dobrovniškem Zavodu za okolje in turizem ške dosta planov. Aktualno sodelüvlejo v

septembra lani, so partnere najšli na Rovaškem v Varaždini in Ludbregi, pa v Veržeji. Do zdaj so že obnavili in dodatno opremili informacijski center pri jezeri, pripravili do promocijski film, v programe, stere ške pripravljajo, pa do vključili domanje turistične ponudnike. Polno doživetje je projekt - v njem sodelüjejo ške trge partneri z Vogrskoga (občini Nagyrécsé in Magyarszerdahely pa Univerza Pannon iz Nagykanizse), pauleg njih pa ške TIC Moravske Toplice. Namenjen je držinam in mlajšom, tak iz vrtcov kak šaul.

»Do konca leta mo vredvzeli pravljíčni park. Mamo štiri pravljíčna bitja, stera živejo ob Bukovniškem jezeri. Tau so Škrat Blagodejnik, Žabec Jezernik, Vila Rusalka in Vila Orhideja. Dobili mo tüdi nauvo pravljíco, v sterój do nastaupali tej liki,« je ške pravla Elizabeta Horvat in raztolmačila, ka do napravlene

Pravijo, ka naj bi voda iz Vidovoga izvira pomagala pri zdravljenji vida, sluha, prebavil, živčevja in kouže

koupali, zdaj škejo tüdi kaj viditi in doživeti. Ovak pa k nam odi tüdi dosta organiziranih skupin z avtobusi. Tau so tüdi različna društva. Tisti, steri so želni adrenalina, pa radi pridejo v pustolovski park. Med njimi je največ mlajšov.«

Bukovniško jezero je umetno, akumulacijsko jezero (vítározo), steroga so napravili tak, ka so zajezili reko Ledavo, ka ne bi poplavlala. Velko je približno sedem hektarov. Okauli njega je gauška, največ je bukovoga drevja. Med drev-

zaj pravli, ka je zdravilna. Pred leti smo té izvir malo bole vredvzeli. Tü si vsakši leko brezplačno natoči vodau in jo odnese domau.«

Nej je samo voda zdravilna. Pred leti so radiestezijske raziskave pokazale, ka je pri Bukovniškem jezeri blagodejno zdravilno sevanje. Po tistom so začnili v Prekmurje oditi lidge z vsej koncov in krajov Slovenije in tüdi tihinci: »Bioenergetiki so najšli okauli 50 točk, od toga jih je zdaj označenih 26. Vsakša točka je za drugi beteg. Tü leko vsak-

V gauški pri Bukovniškem jezeri majo tüdi pustolovski park

trej projektaj, stere so s partneri (z Rovaške in Madžarske) prijavi v okviru čezmejnoga programa sodelovanja Interreg. »Ob pomauči evropskih penez mo napravili ške en stopaj naprej pri razvoji našoga turizma. Vsevküper mo daubili 229 gezero evrov, in sicer za projekt Zeleno želimo 86 gezero, Polno doživetje 75 in Piknik v vinogradih 68 gezero evrov.«

Za projekt Zeleno želimo, s sterim so se začnili spravlati

tüdi interaktivne table v trej gezikaj. Tretji projekt, pri šterom so oba partnera najšli na Vogrskon (društvo Zalai Borút in turistična pisarna iz Zalakárosa) pa je namenjeni razvoji vinogradniškoga in vinskoga turizma. V zidini, v sterój je kulturni dom, do napravili vinoteko, v sterój do leko pripravljali degustacije in odavali vino domanji vinogradnikov.

Silva Eöry

Kejpi: Silva Eöry in arhiv Občine Dobrovnik.

V TEM ŠOLSKEM LETU PONOVO BRALNE URICE NA PORABSKIH ŠOLAH

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je tudi v tem šolskem letu ponudila sodelovanje porabskim šolam v obliki bralnih uric, ki so jih že v preteklih letih izvajale knjižničarke murskosoboške knjižnice. Učencem in učiteljem pa je na voljo za izposajo pestro knjižnično gradivo, ki ga v Porabje vsaka dva tedna pripelje bibliobus.

Slovenščina ponuja mladim bralcem čudovite pravljice in mladinska dela domačih in tujih priznanih avtorjev, zato je prav, da se s tovrstnimi knjigami seznanjajo tudi učenci, ki se v Porabju učijo slovenščino. Števanovsko dvojezično osnovno šolo je v

v Sloveniji in tudi v številnih evropskih državah med bralci že nekaj časa zelo popularna. Gre za zgodbe, ki so predelane ali na novo ustvarjene in so namenjene odraslim bralcem, ki težje berejo iz različnih razlogov. Tako je na posebni polici v knjižnici zbranega že

prvi vrsti namenjena tovrstna literatura. Soustvarjalka nove knjige, ki nosi naslov Tu je doma ljubezen, pa sem tudi jaz (avtorica prispevka), saj sem Karolinino izvirno zgod-

tuji jezik, zato sem direktorici knjižnice predlagala, naj se na bibliobusu uredi polička z lahkim branjem za bralce, ki težje berejo, tudi tiste v Porabju, ki bi sicer brali slovenske knjige,

a se jim literarni jezik zdi pretežek. Zato toplo priporočam, da si izposojate tudi knjige lahkega branja. V imenu porabskih učencev in učiteljev se tako zahvaljujem murskosoboški knjižnici za njen prispevek pri širjenju in ohranjanju slovenskega jezika v Porabju,

Pravljice, ki so navdušile učence nižjih razredov

bo pomagala prirediti v lahko branje. Na predstavitvi knjige sem poudarila, da je tovrstna literatura dobrodošla pomoč in obogatitev učenja jezika in ohranjanja stika s slovenskim jezikom za vse, ki se učijo slovenščino kot drugi oziroma

kajti vsaka tovrstna aktivnost iz Slovenije je v veliko pomoč predvsem nam učiteljem, ki poučujemo slovenščino, saj si tudi sami ob predstavitvi različnih knjižnih novosti v slovenščini širimo obzorja.

Metka Perger

MOBILNI TUDI MALČKI V SAKALOVCIH

Malčki sakalovskega vrtca »Pravljčni otok« so se pred kratkim udeležili prometnega dneva. V Zelenem parku so se na igriv način spoznavali s tem, kako biti varen udeleženec v prometu, pri tem jim je pomagal Gábor Kovač, policist, odgovoren za Sakalovce. Teden mobilnosti so zaključili v kulturnem domu in pred njim, kjer so se igrali s pajaci na hoduljah in žonglerji z žogami.

L.R.H.

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Gde nega nej baute pa nej krčmé

V Železni županiji je vsigdar več taši vasi, gde nega baute ali krčmé ali so že zaprli obadva. Tau so male vasi, gde največkrat menje lüstva žive kak stau, pa tej so tó starejši ali kakšni tihinci, steri v vesi nikdar ne kipüvlejo. Zavolo tauga se ne splača bautu ali krčmau gordržati, zato ka v bauti se samo tašo kipüvle, ka je najbola potrejbno. Ranč tak v krčmej tó nega haska v taši mali vesnicaj, gde na den menje lüstva odi pit kak dvajsti. Tej problemi so se že nej zdaj začnili, liki več lejt nazaj, gda so se odrple velke baute, nakupovalni centri, gde se je vse dosta bola fal odavalo kak po veški bautaj. Dapa največša baja zato itak tau bila, ka skur vse baute pa krčme v Železnoj županiji so te čas že privatne gratale, pa tej velki multinge so te male požrli. Dočas ka so v tej mali vasaj zadruge (ÁFÉSZ) mele prejk te baute pa krčme, je niše nevolé nej bilau. Če so ranč v minusi bile vsakšo leto, zadruge so baute pa krčme samo rejdko zaprle, zato ka zvün tauga so mele še drüge dejavnosti, ka so njim hassek delale. Mali podjetnik si je tau nej mogo dopistiti, baukše zopodo, če je nazajdau bauto pa krčmau zadругi, dapa oni so potejm te več znauva nej odprli. Zavolo tauga zdaj več taši mali vasi mamo, gde lüstvo kipüvat v bližnji varaš odi, mislim, najbola na tiste, steri v službo tak ta odijo. Starejšim ostane potujoča bauta, gde na keden trikrat leko krü pa mlejko küpijo, ali na keden gnauk je gorpoišče Family frost, gde se že skur vse dobi. Gde še toga nega, tam občina svoje lidi z malim kombijom, steroga socialni delavec vozi, na keden gnauk v varaš ali vekšo ves pela, gde si sami leko nutspokipüvajo.

Karči Holec

Knjižničarka Metka pripoveduje

petek, 28. septembra, obiskala knjižničarka Metka in učencem nižjih razredov interpretirala nekaj čudovitih pravljič. Učenci so bili navdušeni in z velikim zanimanjem so si na koncu ogledali in prelistali vse knjige. Nekateri so se spo-

kar nekaj knjižnega gradiva z oznako Lahko branje, med drugim tudi znana slovenska romana Visoška kronika in Pod svobodnim soncem, prav tako pa je v lažje berljiv jezik prirejena svetovno znana tragedija Romeo in Julija. Pred

Deklice iz 6. razreda listajo knjigo lahkega branja

mnili tudi pravljic, ki so jih že slišali v preteklem letu, zato so knjižničarko Metko prosili, naj jih ob naslednjem obisku spet prinese. V višjih razredih pa je predstavila knjižno novost, imenovano lahko branje, ki je

kratkim je postala knjižna polica bogatejša še za eno knjigo lahkega branja, ki so jo skupaj s pisateljico Karolino Kolmanič ustvarili odrasli bralci z lažjimi in težjimi duševnimi motnjami in prav njim je v

OD SLOVENIJE...

Pahor na 73. zasedanju Generalne skupščine OZN

Predsednik Borut Pahor je v govoru na začetku 73. zasedanja Generalne skupščine OZN v New Yorku izrazil trdno podporo Slovenije večstranskim procesom, vladavini prava in človekovim pravicam oziroma 70 let staremu sistemu, ki skuša preprečiti ponovitev grozot svetovne vojne. »Nobena država ne bo imela koristi, če bo stremela le k uveljavitvi svojih interesov,« je dejal Pahor in države pozval k utrditvi multilateralizma kot edinega načina za zavarovanje miru in varnosti za prihodnje rodove. Slovenija pri tem OZN stoji ob strani. Izrazil je podporo reformam OZN pod vodstvom generalnega sekretarja Antonia Guterresa. Posebej je poudaril pomen mednarodnega prava in sodb mednarodnih sodišč, tudi za spravo v regiji Zahodnega Balkana, na katero meji Slovenija. Pahor se je v nadaljevanju dotaknil nekaj perečih svetovnih problemov. Poudaril je, da brez spoštovanja človekovih pravic ne bo miru in razvoja in zatrdil, da nobena pravica držav, nobene izredne razmere ali politični razlogi ne morejo nikoli upravičiti kršitev človekovih pravic. Predsednik se je zahvalil vsem državam, ki podpirajo dejavnosti sklada za razminiranje ITF, ki ga je pred 20 leti ustanovila slovenska vlada, in omenil dejavnosti odstranjevanja min v Bosni in Hercegovini, Afganistanu in Kolumbiji. Omenil je, da Slovenija s partnerji sodeluje pri odpravljanju lakote in zaščiti okolja ter s tem prispeva k ciljem trajnostnega razvoja. »Razvojna agenda 2030 in Pariški podnebni sporazum sta dokumenta, ki kažeta jasno vizijo za bolj trajnostno prihodnost planeta in blaginjo ljudi,« je dejal Pahor in ob tem poudaril, da je Slovenija pri doseganju ciljev agende 2030 na osmem mestu med okrog 150 državami, na kar je zelo ponosen.

Murska Sobota: 23. Oko besede

LITERARNO POPOTOVANJE V VZHODNE SLOVENSKE GORICE

Stalnica srečanj slovenskih mladinskih pisateljev *Oko besede* so za zaključek druženja tudi literarna popotovanja. Prvo popotovanje je bilo v Monošter, med Porabske Slovence, in na Goričko, v Gornje Petrovce, kjer so se pisateljice in pisatelji seznanili s protestantizmom v Prekmurju, zadnje letošnje pa v Vzhodne slovenske gorice s ciljem na Kogu. Če *vklopimo domišljijo*, so vsa srečanja neke vrste »literarna popotovanja« in prehod iz realnega sveta v svet domišljije, tako za najmlajše kot za najstarejše bralce in seveda tudi za avtorje.

O literarnem popotovanju proti koncu zapisa, zdaj še o nekaterih drugih dogodkih, ki so spremljali srečanje, pa smo jih prejšnji teden zgolj omenili zaradi poudarka na podelitvi in pomenu literarne nagrade *večernica* za najboljšo mladinsko delo v lanskem letu. Prejemnica je bila Anja Štefan za pesniško zbirko za otroke *Drobtine iz mišje doline*, ki je izšla pri Mladinski knjigi z odličnimi ilustracijami Alenke Sottler. Za pokušino prva kitica iz pesmice *Le pogumno, le za mano: „Le pogumno, le za mano, / kmalu bomo našli hrano, / ne le hrano, boljši svet, / kjer nam lažje bo živeti.“*

V uvodnem delu srečanja *Oko besede 2018* je Dragica Haramija, predsednica Društva Bralna značka Slovenije, tudi v Porabju priljubljeni pisateljici Karolini Kolmanič izročila *Posebno priznanje* za širitev bralne kulture, zlasti med mladimi bralci v Sloveniji in v Porabju. Karolina Kolmanič je zaslužna tudi za uvedbo Bralne značke v Pomurju in Porabju. Kot pisateljica je gostovala v številnih pomurskih in tudi slovenskih ter na vseh porabskih osnovnih šolah in s svojim izjemnim poslušom uspela

približati književnost mladim bralcem tudi v Porabju, kjer je šibko znanje slovenskega jezika.

Med stalnimi udeleženci *Očesa besede* je zelo pogosto

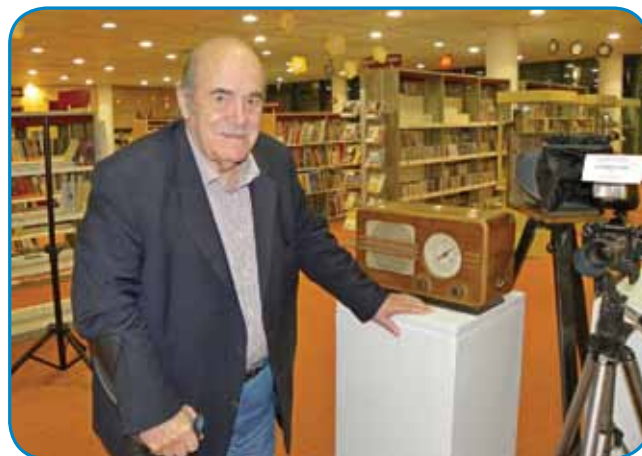
Palčičem (tudi udeležencem mednarodne likovne kolonije v Monoštru) pripravila izjemno antologijo *Kriško kraške, »gotovo eno naših najlepših mladinskih*

Dragica Haramija, predsednica Društva Bralna značka Slovenije, je pisateljici Karolini Kolmanič izročila Posebno priznanje za širitev bralne kulture in uvedbo bralne značke v Pomurju in Porabju

tudi tržaški pesnik in pisatelj Miroslav Košuta katerega knjiga *Ponikalnice – petinšedemdeset ugank in ena ugotovitev*, ki je izšla pri Založbi Miš, z ilustracijami Suzi Bricelj, je bila med petimi

knjig. Potem ga je k sodelovanju povabila katoliška Mladika, kjer sta s Palčičem objavila *Minimalčice*, zdaj pa mu bo ta založba izdala že šesto knjigo, tokrat o gledališču, katerega umetniški

Miroslav Košuta, letošnji nominiranec za nagrado večernica, je stalni gost na srečanjih Oko besede

nominiranimi deli za nagrado *večernica*. Vendar me je pri avtorju, ki je nekaj let po študiju bil novinar na Radiu Ljubljana, zdaj živi in dela v Trstu, zanimalo, kako je z možnostjo objavljanja tamkajšnjih pesnikov in pisateljev. Izpostavlja mladinsko literarno revijo *Galeb*. Ko je revijo urejala Majda Železnik, ga je nenehno spodbujala k pisanju. Takrat sta z znanim slikarjem Klavdijem

vodja je bil nekaj let. Med drugim je dejal, da se počuti popolnoma doma tudi na šolah v Prekmurju in pristavil, da je skupaj z Miškom Kranjcem sodeloval v reviji *Mlada pota*.

Leto 2018 je tudi evropsko leto kulturne dediščine, zato Društvo Bralna značka Slovenije posebej opozarja na knjižno dediščino in na knjige v kulturni dediščini. V razpravi o bralni znački kot

kulturni dediščini so sodelovali Aksinija Kermauner: *Pisava-kulturna dediščina sveta: oglje, svinec in siličij*; Irena Cerar: *Pravljичne poti do kulturne dediščine*; Dušan Šarotar: *Miško Kranjec – kulturna dediščina Prekmurja*, in Vesna Radvanovič: *Pravljичni motivi – kulturna dediščina v Misliči* (Ferija Lainščka), Slavko Pregl se je pridružil s predavanjem o avtorskih pravicah, glavna in odgovorna urednica Darka Tancer Kajnih pa je predstavila revijo *Otrok in knjiga*.

Veliko gledalcev je v Pokrajinsko in študijsko knjižnico privabil film *Pouti*, ki se začne na družinskem srečanju v Križevcih na Goriškem, kjer je v središču pozornosti stric Geza (Bačič), družinski pripovedovalec zgodb. Scenarij za film je pripravil Štefan Kardoš, ki je tudi pripovedovalec povezovalnega teksta v narečju. Štiri generacije rodbine Kutoš obujajo spomine na svoje prednike ob albumu fotografij, kjer ima posebno mesto tako v albumu kot Gezovem srcu fotografija Petra Kutoša v vojaški uniformi ogrske vojske iz leta 1917. Leto prej je bil težko ranjen na vzhodni fronti v majhni ukrajinski vasi Zaturci. Domisljijo se, da bodo odpotovali v to vasico, pri čemer Geza pravi, »če pa to doživim, lahko kar na mestu umrem«. (Doživel je in živi naprej...) Spremljamo sproščeno potovanje, nekatere zgodovinska dejstva in se vmes (lahko) tudi zabavamo. Avtorja filma, ob Štefanu Kardošu še Jože Glažar, sta pripravila gledljiv igrano-dokumentarni ali fiktivno-dokumentarni film, ki je nastal na podlagi posnetkov s potovanja skupine dvajsetih ljudi v Zaturce v Ukrajini, kjer so pred stoletjem resnično umirali tudi mnogi Prekmurci.

Tekst in foto: Ernest Ružič

Djabočni festival na Slovenski vzorčni kmetiji

»TE, GDA MAJO VSI DJABKE, JIH JE ŽMETNO ODATI«

Zadnji dve leti so meli pavri velke nevole. Zavolo zmrzali je tudi sada bilou malo, sploj djabok. Tak je bilou tudi na vzorčni kmetiji na Gorenjom Seniki.

»V etom leti mamosta dosta djabok, zatau smo se odlaučili, ka pa pripravimo djabočni festival. Vsi, steri gnes pridejo k nam, leko do kúpili djabke,

škeri, ka leko predela sad v sokove, süji sad in marmelade.

»Za pravne osebe so zakonski predpisi bole sigurni kak za fizične. Mi sok tak leko odavlemo, ka lidge kúpijo djaboka, mi pa jim cuj zaračunamo storitev, ka jih predelamo v sok,« je ške pravla Andreja Kovač in cujdala, ka do v letoš-

spraviti zadosta sada za svoje partnere.«

Po tistom sam šla v zemenico, gé so se te že na veliko vagali djabke. Kúpiti so jih prišli - po 100 forintov za kilo - tudi lidge od daleč, celau z Gorenjskoga. Neka jih je kúpjo tudi upokojeni župnik Štefan Šömenek, sterga sam zmautila glij te, gda si je naglajüvo razstavo starih sort djabok. »Dva kedna prva, gda sam tü z mojim administratorom obed mejo, sam vido, ka majo čevapčiče. Ge sam 40 let v Piran odo, samo furt sam tam leko biu samo od pondelka do sobote, zatau ka sam šest vesnic emo, pa sam vsakšo nedelo šest meš mogo služiti. V Pirani sam furt leko djo čevapčiče ali pleskavice. Tau meni sploj dobro gesti bilou. In tak sam zdaj pravo Lacini, znaš, eno soboto mi pridemo es, ka mo čevapčiče geli. V Porabji sam što, ka gnes djabočni festival majo. In tak sva prišla gnes. Za obed sva gela čevapčiče, zdaj pa čakava, ka ženske napravijo djabočne reteše, ka tau tudi trno rad

mam,« je povedo Štefan Šömenek in cujda, ka djabke tudi kak sad rad ma: »Vsakš den bar dve pogem, zatau sam jih gnes tudi kúpjo.«

Med tistim, ka sta Silvija Bajzek Grebenar in Mesarina Valika (Valerija Bajzek) začnile pripravljati djabočne reteše, so se začnili v šatori segrevati tudi

Razstava djabok na Slovenski vzorčni kmetiji

pa tudi djabočni sok,« je raztolmačila direktorica Razvojne agencije Slovenska krajina Andreja Kovač in cujdala, ka je v leti 2018 vseposedi dosta sada bilou, »tau pa je za vse tiste, steri

njom leti meli okauli 15 ton djabok. Do zdaj so pobrali sorto jonagold, morajo pa ške sorti topaz in en tau idareda. Na moje pitanje, če ne bi bilou dobro, ka bi napravili hladilni-

Skupina Štrk

se spravlamost s sadjarskim delom, najbolje žmetnou. Te, gda majo vsi djabke, jih je žmetno odati. Vüepam, ka de bar sok tisti, sterga mo bole leko spravili v promet.«

Sok si iz djabok leko sami pripravijo, vej pa znamo, ka so pred leti v okviru čezmejnega projekta »Visokodebelni biseri - UPKAČ«, v Hiši jabolk daubili polnilnico, stera ma takše

co, v steroj bi leko djabke stale duže cajta, pa je sogovornica pravla, ka so o tom že premišlaval, samo se je nej tak enostavno prav odlaučiti. Če bi šli v tau investicijo, bi mogli dugoročne pogodbe s kúpci (leko tudi šaulami) napraviti. Pauleg toga bi moglo priti do sodelovanja več sadjarov: »Nevola je tudi ta, ka se pa leko zgodi, ka de slaba letina, ti pa moraš vseeno

KONCERT OB SVETOVNEM DNEVU GLASBE V MONOŠTRU

Na koncertu ob svetovnem dnevu glasbe, ki so ga priredili v monoštrski gledališki dvorani, sta ansambla - mladinski pihalni orkester in godalni orkester - zaigrala priredbe ljudskih pesmi in koračnice. Na prazniku glasbe so nastopili tudi profesorji glasbene šole in njihovi učenci.

»Lani smo uspešno kandidirali na razpisih Nacionalnega kulturnega sklada in sklada Za glasbo, s pomočjo pridobljenih sredstev sta poleti bili obe komorni zasedbi v glasbeni koloniji na pripravah, obenem smo nabavili tudi nova glasbila in tehnično opremo,« je izpostavila ravnateljica glasbene šole Eszter Németh Sebestyén.

L.R.H.

... DO MADŽARSKE

Diplomatski spor med Madžarsko in Ukrajino

Ukrajinsko zunanje ministrstvo je prejšnji teden izročilo noto madžarskemu veleposlaniku v Kijevu, na podlagi katere je moral madžarski konzul v mestu Beregovo/Beregszász v 72-ih urah zapustiti državo. Očitati so mu, da je izvajal dejavnost, ki je nezdržljiva z diplomatsko službo. Uvod v spor je bil tajni posnetek na konzulatu, na katerem so Madžari, ki živijo v Ukrajini (Podkarpattje) svečano prejemali madžarsko državljanstvo in tudi madžarski potni list, medtem ko ukrajinska zakonodaja ne priznava dvojnega državljanstva. Madžarsko zunanje ministrstvo je potezo ocenilo kot neprijateljsko in se odzvalo z izgonom ukrajinskega konzula v Budimpešti.

Madžarska politika meni, da gre za več ukrepov in zakonskih sprememb, ki so usmerjeni proti zamejski madžarski skupnosti na območju Podkarpattja, in to kljub temu, da je bila Madžarska med prvimi državami, ki je podpirala prizadevanja Ukrajine, da bi se vključila v evroatlantske integracije. V zameno je prosila le to, naj se ne omejujejo pravice madžarske skupnosti v Ukrajini. Kljub temu je sosednja država naredila štiri poteze, s katerimi je kršila pravice tamkajšnje madžarske skupnosti. Najprej je proglasila kot neveljavnega jezikovni zakon, ki je bil prijazen do manjšin, potem sprejela nov medijski zakon, ki ni naklonjen manjšinam. Sprejela je tudi novelo šolskega zakona, ki dovoljuje vzgojo in izobraževanje v maternem jeziku le v vrtcih in na razredni stopnji osnovne šole, na predmetni stopnji je obvezni učni jezik ukrajinsčina. V zadnjem času maltretirajo tiste ukrajinske Madžare, ki so sprejeli madžarsko državljanstvo. Po mnenju madžarskih politikov je v ozadju volilna kampanja, saj se v Ukrajini pripravljajo na predsedniške volitve.

Obnavljajo se gledališča

Vlada je namenila kakih 40 milijard forintov za obnovo podeželskih gledališč. Iz omenjene vsote se bodo obnovila gledališča v Kaposváru, Debrecenu, Veszprému, Győru in Szolnoku. Posodobili bodo tudi Narodno gledališče in gledališče Thalia v Budimpešti.

PAUČENA VRNJICA

Istina, ka sem že pripovejdo s Šolin Zolinom, redno se Horvat zovéjo, so iz Števanovec, dapa tak mislim, če se tam mimo pelam, na leto gnauk se moram staviti pri niji. Zato, ka dobro znajo pripovejdati pa vsigdar nika nauvoga vejo prajti. Tak je tau bi-

Šolin Zoli ma trno lejpe rauže

lau prejšnji torek tō, gda sem je audalič zagledno na dvauri, v rokej z glaži. Ranč so po saudo vodau šli vō na poštijō, gde se avto, steri saudo vozi, vsigdar stavi pri plavoj bečki. Ta bečka je napulnja v zemlau zakopana, znautra je pa šauder, ka s tau bečkov delajo Šolin Zoli, na koj go nūcajo, od tauga do nam zdaj tō pripovejdali.

- Zoli, vi dosta saude pidjeta, vejn zato, ka dosta šonke djejte, pa ste žedni.

»Vraga, dja vleta, vzima saudo vodau pidjem, nej samo te, gda je vraučē. Dja si furt sok (szörp) redim, steroga te vozi, ka saudo odava. Tau je dobro, dotejga mau je samo saudo pa plinske bombe (gázpalack) odavo, zdaj pa že ma vsakše fele szörp na odajo. Vejš, kak dober szörp odava, malo trbej nutravljajati pa tak sladek kak med. Vsakši torek prejde tak od pau dvej do pau tretje, kak zgotauvi. Vidiš, kak je tau dobro, vse ti domau k rama pripelajo. Family frost v nedelo prejde, pri njem si dja tū vse fele tjōjpim, kave, faširt, ka je gotovo, samo vō trbej spečti, ranč tak

pogače, taše sirove pa škipkove tū. Mena edno paut edna tepša dojde, v ednoj tašoj škātūli je za dvej tepše pogač.»

- Sladoled tū tjōjpōvate?

»Dja jégkrém ne tjōjpim, zato ka je mrzel, mena ga še vleti nej trbej, gda je vraučē. Če mi sladko trbej, te si piškote, žer-

bo ali kakšen drūdji pokaraj tjōjpim.»

- Family frost je že odo, zadvečerek pripelajo saudo, dapa dočas vam še obed tū domau pripelajo.

»Tašoga reda, če sem vanej, že furt gledam, če pelajo obed, zato ka mena ne vozijo domau, tam pri poštijō mi ga nota dejajo v bečko.»

- Kakšno bečko?

»Mam tam spodkar edno plavo plastično bečko, pa v tisto mi kladejo obed, zato ka neštjem, ka bi mena se v dvor vozili pa bi mi vse vtjūpvdarili pa globke capaše zrezali v ledino. Mena je ta nota teiti nejdalač, vejpa tak vsakši den odim k staromi Šolinomi krčmarskomi križi. Te stari ram je že tresti lejt odani, gde so oni žejevali, zato ka eden Pešter ga je dolatjōjpo, te samo rejdko odi na taum tali, tak ka dja moram kositi pa ga v redi meti.»

- Zaka v bečko dejvajo posaudō, gda vam obed pripelajo?

»Nejsem sto obed štōjlati, dapa telko so me nagučavali pa te zdaj že devet lejt, ka mi vozijo sem domau. Tau posaudō ne more samo tak do-

ladjati, ka go pes goraobrne. Pa te tak sem si vōzbrodo, ka edno bečko tapostavim. Dostakrat me pejtajo, kak sem tau dja leko vōzbrodo, ka tau je rejsan fejst čejsto pa pametno delo. Najprvin sem dja tū tašo želejzno sto naprajti, samo gnauk mi napamet prišlo, ka mam ōjdo (preluknjano) bečko, stera de za tau ranč dobra. Tau bečko sem tadola odneso pa napulnje sem go notavkopo, aj nede tak visika pa pulonja s šaudrom nasipo, aj nede tak globoka. Tak te zdaj lopau mena notakladejo, ta ne more vcuj nikanej, še mōja nej, zato ka ma vrnjico. Dapa dja sem tak vedo, ka ta vrnjica dougo nede, zato ka go odnesejo. Tak je bilau, za eden tjeđen so go odnesli, dapa tak pošteni je bejo sto go je vkradno, ka namesto dobre vrnjice, stero je odneso, edno lagvo, paučeno goradjau na bečko. Zato zdaj, gda vrnjico goradejam, še z edno palov pokrijem, nej ka bi dež prej kvaipo.»

- Dobro tjōjajo?

»Mena dobro, vse fele tōjajo, od testa do mesa do fōzelēka (prikuha), vse. Tak sem že večkrat pravo Šanjina, steri vozi te veški mali bus, aj povej tam v Tromejniki, gde tjōjajo, aj večkrat baude tarhonya s klobasami ali riža z mesaum pa paradajsova župa, zato ka dja tau fejst rad mam. Pri soldačejji smo tau dostakrat meli pa vejn zavolo tauga dja tau tak rad djejm. Dostakrat majo testau, makovo, škipkovo, dapa najbaukšo je kapūstino.»

- Letos dosta sadja bilau, tak ka palinka tū baude, nej?

»Pri nas je tū bilau sadje, dočas je toča ta nej zmlatila, pri nas taša toča bejla, ka za sedem, osem vōr se je še itak vidla pod strejšnicami. Telko sada je bilau na zemlej, ka je z lopatov leko grabo. Dja sem tau mislo, ka spoj nika nede, zato ka še listja nej ostalo na drevjav. Grōjšak nikanej osta-

lo, ka je zmlatila toča, tejsta so vse zagnilile, zaman je tak puna bejla kak štjabe. Dja sem malo djabok pa malo sliv nadsmaj leko vtjūppaubro, tak te šest beček mam dolanakvašeno za žganje.»

- Ka delate zdaj cejli den, gda ste že vekšo delo vanej vse tanaprajli?

»Ranč sem zdaj domau prejšo, ka sem kaulak Peštárovoga rama travo pa krplive kosijo. Slana je bejla pa itak

Plastična bečka, es ma dejejō posaudō z obedom

krplive so tak friške, kak če bi se njim tau vrejmen vidlo najbola. Zato sem dolapokauso, aj mena tōj paulak pri rami nede grdo, tau dja ne morem gledati. Dotejga mau sem dja cejli grōjnt kaulek svojga rama vse z rokauv kosijo pa še kaulek Peštara rama tū, cejlak dola do poštijē. Tej delavci na občini, ka mi obed vozijo, so me telko nagučavali, aj si tjōjpim edno kosilnico pa tak te mena dostabola ležej baude. Kak bi se dja zdaj včejjo, gda sem sedemdesetpet lejt star, kak trbej s kosilnicov kositi, sem njim pravo. Oni so mi vsigdar prajli, ka tau nej velko delo, pa dočas so me nagučavali, ka sem tjōjpo edno kosilnico za stadeset djezero forintov. Tak ka zdaj že kaulak rama pa dola do poštijē vse s kosilnicov kosim. Vejš kak lopau pa naletja leko kosim, kak če bi se samo špilo. Samo telko ka s kosilnicov bola na gausta trbej kositi kak z rokauv, zato ka v velkoj travi težko dé.»

- Težko ste se navčili z mašinom kositi?

»Sprvoga se je težko bilau navčiti, dapa pokazali so mi, kak ga trbej vožgati pa dolastaviti pa pomalek sem se navčo pa zdaj že vejim. Dobra kosilnica je, gnauk go potegnem pa že brni kak eroplan, če človek malo zadrejma, te ga tak potegne, ka naletja na lampe spadne.»

- Kokauši so se nej bojale, da je kosilnica trzarila?

»Dja že več lejt nejmam kokauši.»

- Pa mačka?

»Nejman nej mačka pa nej psa, zato ka sta obadva fertik gratala, kokauši mi je pa lisičica odnesla. Dapa mačke itak mam, zato ka saused lejpe tri bejle mačke ma, tej furt prejdejo, zato ka če kaj mi djesti ostane, te njim lopau vōnalečem. Psa bi dja tū emo, samo se bojejm, če v špitale prejdem, ka baude te z njim, sto de polago srmaka. Bola se z raužami, z muškatinli spravlam, letos sem spoj lejpe emo. Tak so mi večkrat prajli, steri so tōj odli, ka rejdko ka eden moški taše lejpe rauža ma kaulak rama, kak dja.»

- V bauto odite?

»Nej, zato ka v Otkovci že nega, števanovska pa mena dalač, zato ka po ednom velkom brejgi bi mogo biciklin goratiskati, z busom pa ne morem, zato ka je nej tak odprejta. Mena Šanji, ka je na malom busi, vsakši četrtak iz Varaša parpela krōj pa vse, ka mena trbej. V vesi, ka še fejst fali, tau je krčma, kakoli je, če meša ali kaj drūgo, človek nikan ne more, ka bi kaj malo spijo pa par rejči bi si leko prajli. Dja, gda v Varašdem, te v Tromejniki vsigdar deci vina spijem, dobro radečo vino majo, dapa drago je, stauosemdest forintov košta en deci. Drago je, dapa človek na mejsec gnauk dé v Varašpa telko si leko vaušči, ka deci vina spidje.»

Karči Holec

Maurdje je gledalo za črne plamine - 6.

Gospa na kamli, moli za nas!

V svojem žitki sem nej dosta tak lejpoga vüdo, kak je panoramska paut s cetinjski bregauv prauti Boki Kotorskoj, prauti maloma črnogorskomi

tak malo, ka v istini niške ne more zablauditi v njem. V 16. stoletji je prauti Kotori prišlo 60 gezero osmanski sodakov z 200 šifti, donk pa so ga nej mog-

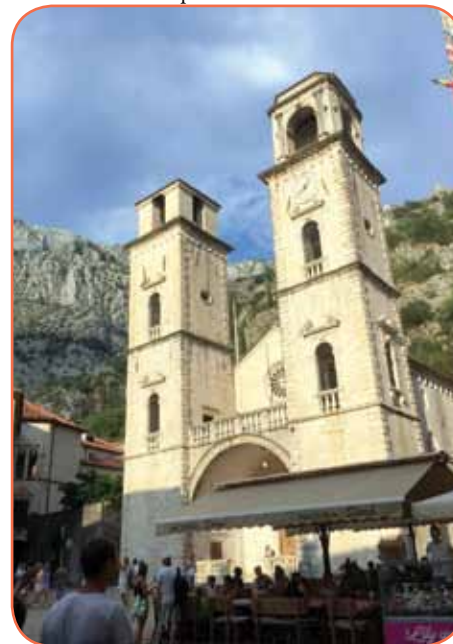
na šteraj je dvaje fele pisalo: »za zdravdje« ino »za duševni mér«. Vsikši vörnük je leko »napiso Baugi« svojo želenje, če je malo drauvnoga v škatülo nutlüčo. Za zdravdje je prej nej slobaudno šanjativati peneze.

V nedelo zrankoma nas je pá sunčén dén čako. Bili smo na prauški, zatok smo se napautili k desetoj svetoj meši v katoličanjško cerkev svetoga Nikole v svojoj vesnici Perast. Slüžili so go don Srečko Majić, šteri so meli mlade goste z dalečnje Belgije tō. Mala Boža iža je venak eške nikdar nej telko tihincov vidla: naši 40 lüdi pa eške 30 belgijski skavtov (cserkészek). Vsi naši so na sebi meli sive (modre) pólone, vsi Belgijanci pa redeče. Od domanj je sploy malo lüstva prišlo k meši, k prečiččavanji so samo edna stara tetica v črnem gvan-ti üšli. Tistoga zranka je bilau sploy vraučé, zatok so plebanoš milostivi bili pa so nej držali predge.

cerkev, v šteroj májo edno lado s trejmi lüknjami: samo oča, mati pa najstarejši sin vküper s svojimi klüči so leko do kinča prišli. Nas pa je pri maurdji že čako šift, s šterim smo se odpelali na otok »Gospé na kamli«.

sta čüd napravila, zatok najdemo v njej cerkvi dosta mali »votivni tablic«. S temi znamenji so ozdravljeni beteznicke Mariji valo davali, kak pa plebanoš pravijo, srmacke so nosili srebrené table, bogataši pa samo fale malane kejpé.

Po tistom, ka smo v malom muzeji v vrnjom štauki poglednili eške eden kejp, na šteroga je edna indašnja ženska s svoji vlas motive gor šivala, smo eške gnauk čütili, ka so nas domanji plebanoš s srcom gorprijali: vsikši je daubo eden sok ali sladoleđ. Za en malo smo se že s šiftom nazaj v svoj lübléni Perast pelali.

Katedrala svetoga Trifuna je center kotorske katoličanješke püšpekije

Tau je eden od dvej otokov (szi-getek), nej daleč od Perasta, šteriva sta nej praviva. Od nijja guči legenda: ribiči so leta 1452 srejdj maurdja na ednom kamli najšli ikono, na šteroj Blažena Devica Marija svojo dejte v rokaj drži. Zaman so kejp večkrat odpelali v Perast, je vsikdar nazaj na maurski kamen prišo. Zatok so se odlaučili, ka eden otok s kamlov napravijo pa tam zozidajo edno cerkev. Eške gnes stogi na otoki svetoga Djürina klaušter, kauli šteroga najdemo male table z imeni pokojni domanji mornarov. (Gnesnedén niške neške turiste tá pelati, zavolo poštüvanja do mrtvecov.)

Leta 1535 je kotorski püšpek dojpapovōdo meše na tom otoki, zatok je lüstvo iz Perasta zozidalo nauvi otok z nauvov cerkvov. Na spomin na zidanje mornarge z bližanji vesnic vsikšoga 22. juliüša s šifti eden-edén kamen pripelajo pa ga ličijo v maurdje pri otoki.

Tau vse smo čüli od gospauda Srečkona, šteri so eške ovadili, ka je »Gospa od kamla« že do-

Bilau je kauli edne vōre zadvečerka, depa v malom varaši smo edne baute z naglim gestinom nej najšli. Odlaučili smo se, ka v ednoj restavraciji brž zejmo nika, na priliko rižoto ali šalato. Doj smo vseli k stoli pa pitali kölnara, ka leko brž sküjajo. »Za dvej minuti je agnjec pečeni,« se je smejau veseli »konobar«, pa rejsan, za par minut smo že koštavali žmano mesau birke na žari. Cuj smo eške krumples pa friško šalato cmafčili.

Za tisti zadvečerak so naši pautniki prosili malo počinka, zatok smo se napautili v drügi pravec, kak smo do tistoga mau šegau meli. Pelali smo se, pelali, tačas, ka smo nej v edno malo vesnico z malim štrandom prišli. Nej je bilau tak komaut kak etognauk v Budvi, depa če je štoj sto, se je leko namako.

Tak se je končo nedelin den, če rejsan smo nej vsikdar djenau znali, ali je petek ali svetek. Devetstau kilomejterov od domi človek brž pozabi na kalendar.

-dm-

V Kotor se splača iz Cetinja pripelati

varaši Kotori. Gda človek na raub bregauv v Narodnom parki Lovćen pride, se ma včasik opré pogled na maurdje pa na mali zaliv (öböl). Za poštijo, puno s serpentinami, so plane naredili eške avstrijski merarge, z avtobusom pa je nej léko doj priti. Če štoj naprauti pride, trbej mašine sé pa nazaj tiskati. Na našom avtobusi je vsakši čeden biu pa mladoma šoferi tanače davo tačas, ka je voznik nej čemerno pravo, ka un pela pa un je prejđen.

Gda smo doj na visino nula mejterov prišli, smo se stavili vu varaši Kotor, po šterom je cejla krajina dobila ime. Na vodej pred mestom stogi dosta mali, veuki pa sploy veuki šiftov, če rejsan se morejo mornarge tresti kilomejterov voziti, gda škéjo vō na oprejto maurdje priti.

Na varaš Kotor od ozajek skrb má stena, visiko na bregej, depa spodkar kauli staroga središča se tō zdigavajo stené s kamla. Prva kak bi staupili v zgodovinski center, nas pozdravla napis nad varaškimi dverami: »Lückoga neškemo, svojoga ne damo«, štere reči je dostakrat povōdo maršal Tito, gda se je anglo za grajnec Jugoslavije.

Varaš je od znautra kak eden labirint, z malimi vauskimi ulicami pa skritimi trgi. Je pa mesto

li prejkvzeti; malo kisnej se je zemla trausila; na konci pa je eške küga svoje smrtne porce pobrala. Zatok je nej čüda, ka so vu varaši, šteri je v zgodovini slišo skoro k vsikšoma rosagi, šteri je samo en malo blüzi prišo, dosta molili. Na »Trgi

Klauster na otoki svetoga Djürina skrb má na počinek mornarov

za melo« najdemo katedralo svetoga Trifuna, od štere levji tōrem so nikdar nej dokončali. Tau je center püšpekije Kotor, štera je rimsko katoličanjška, če rejsan v Črnoj gori zvekšoga pravoslavci živejo.

Gda smo blaudili po kotorski ulicaj, smo najšli edno ortodoksno cerkev s srbskov zastalov tō. Nut smo staupili pa vidli, ka pravoslavci ranč tak dosta penez al-düjejo za svoje cerkve kak naši katoličanjci. Špajсно pa je bilau, ka so na eden sto vōdjali cedale,

Gda smo vō na dveri staupili, sta nas že čakala dva goslara: eden s tamburicov pa eden z gitarov. Začnilo se je veseldje, znala sta zaigrati vse, ka so naši Hrvati prosili: slavonske pa dalmatinske, vesele pa žalostne pesmi. Eške gradiščanskim nautam so cuj igrali, če rejsan so je v žitki nej čüli. Člani naše skupine so vse zaspejvali pa eške eden kolo zaplesali. Tau se vej, ka so na konci penezge tō cingali v goslarskom klabüki.

Pomalek smo za sebov njali

Romanju Sakalovčanov se je pridružil tudi župnik Ferenc Merkli

ROMANJE SAKALOVČANOV V PANNONHALMO

Večletna tradicija je, da Slovenska narodnostna samouprava Sakalovci organizira izlet ali romanje za vaščane. Cilj letošnje poti je bil benediktinski samostan v Pannonhalmi, najstarejši in največji benediktinski samostan v vzhodni Evropi.

tinsko gimnazijo. Benediktinska nadopatija Pannonhalma je srednjeveški samostan v Pannonhalmi v severozahodni Madžarski in eden od najstarejših zgodovinskih spomenikov v naši državi. Ustanovljena je bila leta 996. Stoji

ska obednica in samostanska zbirka, druga največja v državi. K opatiji spada tudi benediktinska deška gimnazija. V samostanu živi približno petdeset menihov.

Na romanje smo se odpravili 29. septembra, na dan praznika nadangelov. Poln avtobus je ob 5.30 odpeljal iz Sakalovcev. Pot do tja nas je vodila preko Sombotela, kjer se nam je pridružil župnik Ferenc Merkli.

Med potjo je župnik Feri (atya) na avtobusu povedal nekaj informacij o zgodovini samostana, omenil pa je tudi nekaj lepih in smešnih dogodkov, ki jih je doživel v benediktinski deški gimnaziji kot dijak.

Ob prihodu v samostan smo imeli ob 9. uri dvojezično sveto mašo v samostanski kapeli, kjer je župnik Merkli pridigal o prazniku nadangelov, ki ga praznujemo 29. septembra. Pridigal je, da so v Svetem pismu po imenu predstavljeni trije božji poslanci s posebnimi nalogami, zato jim pravimo nadangeli. To so: Mihael, Gabriel in Rafael.

Po sveti maši nas je prijazno sperejel menih in popeljal najprej v gotsko baziliko, potem pa skozi križni hodnik do knjižnice, ki hrani več kot 360.000 knjig.

Po ogledu bazilike smo v samo-

nje samostanskih vin in smo lahko poizkusili 3 vrste vin iz bogate zbirke samostanskih vin. Kosilo nas je že čakalo v eni od lokalnih restavracij, potem pa smo se malo sprehajali v parku benediktinskega samostana, kjer smo si lahko ogledali tudi učno pot „Lombkorona“, ki ima obliko ribe in je z nje čudovit razgled na mesto. Lahko smo šli v razgledni stolp, na učni poti pa smo si še ogledali Marijino kapelo.

Po osvežilnem sprehodu smo postali utrujeni in smo se vrnili na avtobus ter pot nadaljevali proti domu.

Okoli 19. ure smo prispeli nazaj v Sakalovce, malo izčrpani, ampak polni novih in lepih spominov.

V imenu organizatorjev lahko rečem, da smo se vsi imeli lepo, in bi se rada zahvalila vsem za udeležbo, še posebej Ferencu Merkliju za njegovo duševno in strokovno vodstvo in spremstvo na poti.

Lilla Fasching

Skupina Sakalovčanov v Pannonhalmi

Romanju Sakalovčanov v Pannonhalmu se je letos pridružil župnik v Vasszécsényu Ferenc Merkli, ki nam je povedal, da je doma v Sakalovcih, doma pa je tudi v Pannonhalmi, saj je obiskoval tamkajšnjo benedik-

na vrhu 282 m visokega griča svetega Martina. Opatija je druga največja opatija na svetu. K njej spadajo bazilika s kriptjo iz 13. stoletja, samostan, izjemna knjižnica z več kot 360.000 knjigami, baročna samostan-

Župnik Ferenc Merkli pri sveti maši

stanski trgovinici lahko nabavi nekaj spominkov, rožnih vencev, križev, čajev in razglednic. Postali smo malo utrujeni, tako da je prav dobro prišlo, da smo ob 11.30 imeli degustacijo vin v samostanski vinski kleti. Tukaj nam je vodja pokazal izdelova-

Slovenski penzionisti v Kőszegi

V soboto, 29. septembra, smo se slovenski penzionisti iz Varaša pa Slovenske vesi napautili v Kőszeg, ka poglednemo tradicionalno trgatveno povorko (szüreti felvonulás). Sama sem mislila, sem že 70 lejt stara, dapa takše povorke ešje nejsam vidla, zatok sem se njim pridružila.

Iz Varaša nas je bilau 16, do Kőszega smo se pelali s cugom. Tam na panaufi so nas že čakali tetica Margit Kovač, stera zdaj z družinov v tom varaši živé.

V Kőszegi že dugo-dugo lejt organizirajo tradicionalno trgatveno povorko. Programi so se že v petek, 28. septembra, prijali z uradno otvoritvijo (hivatalos megnyitó), potejm so na čep vdarili prvo bečko nauvoga vina pa vőodebrali tisto vino, stero de eno leto reprezentiralo Kőszeg. Tau vino se zové Blauberber, napravo ga je vinogradnik János Frank. V petek so eške izbrali vinsko kraljico.

V soboto, gda smo mi v Kőszeg prišli, so kaulek dva kilomejtra na dugo stali v maškare oblečeni lidgé pa okinčani avtonge pa traktorge.

Ranč smo v dobrom cajti prišli ta, ka se je v frtau tretjoj vőri začnila povorka. Najpr-

va je župan László Huber dau dovoljenje, ka se leko začne program. Najnaprej je išla Andrea Kutrovits, vinska kralica, stera je v rokej nesla posanco rdečoga vina. Tak je flajsna bila, ka ji je ena kapla nej vőstekla. Za njauv so šli vinogradniki iz Kőszega pa Avstrije, šaularge, športniki

pa civilne skupine. Med športniki so bili boksarge (ženske pa moški), steri so že dosta slave spravili Kőszegi.

Šaularge so se mi trno vidli, bila je takša šaula, dej so podje na traktori prešali grauzdje pa delali mošt. Pa so ga ponūjali gledalcom. (Na, vej mo si ge drgauč tő nesla kupico!) V povorki so bile folklorne

skupine tő iz okoliških vasi, stere so ple-sale. Nej so falili gasilci tő nej. Najprva so vozili njini stari avtonge, potistom pa nauva gasilska vozila. V Kőszegi pri gasilcaj nemajo probleme z mladimi, trno dosta mlajšov je bilau oblečeno v gasilske uniforme. Na konci povorke smo vidli kauli

tresti stari traktorov, steri so se pripelali iz Avstrije. Med raznimi skupinami so maširale pihalne godbe, gvūšno nji je bilau 15, med njimi je bila godba iz Varša tő.

Program je držo skurok dveje vőre, ranč je dojšlo telko stati. Potejm smo šli k držini Kovač, ka nas je Margit že te pozvala, gda smo dola s cuga staučili. Toni bácsi pa sin At-

tila sta nas že čakala. Zdaj si mislite, kama se 16 lidi notrasipa. Začnili smo s palinkov, na stauli je pa dosta pogač pa pokaraja bilau. Vse tau je tetica Margit spekla. V posancaj se je ponūjalo rdeče pa bejlo vino. Malo smo se pogučavali. Želejmo njim dobro zdravje, naj eške dugo živeta v lejpom, nauvom domi pa naj ne poza-

bita svoje slovenske korenjé. Mi bi pa radi bili, če bi je srečali v Varaši na kakšnom programi.

Potejm smo šli na Glavni trg, smo meli fraj. Če je sto želo kakj gesti ali piti ali si kaj kúpiti, je leko. Dja sem kúpila vino Blauberber, ka mo možej nesla domau, naj on tő nika dobi. Gda sem zvejdlá, kelko je cena, mi je nej vseedno bilau, dapa mogla sem kúpiti, tak lepau je name pogledno moški, steri je tam odavo. Potejm smo si vzeli telko cajta, ka smo šli v cerkev pa malo slovenski molili.

Pred šesto vőrov smo šli na panauf, trno pomalek smo že ojdli, dapa cuga smo nej zamidili. Srečno smo se v Varaš pripelali. Gda sem doma naprej vzela glaž vina, sem možej pravla: »Čū, tau vino je tak drago bilau, ka mo ga zdaj malo samo gledali, pili mo ga pa – povejmo – na božič«. Natu mi nikanej pravo, samo se je smejau. Gda sem tau pisala, je že tretji den tam stau glaž pa nej bijo načnjeni.

Trno lejpi den smo meli, malo smo trūdni gratali, dapa dosta lejpoga smo vidli.

Klari Mešič

SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

**OD 12. OKTOBRA
DO 18. OKTOBRA**

PETEK, 12.10.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 11.55 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 12.25 Zlata dekleta, humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Tarča, Globus, Točka preloma, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 16.00 Duhovni utrip, 16.25 Nabriti detekтиви: Strupene vabe, nemška otroška nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Alpe-Donava-Jadran, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Pujsa Pepa: Gusarski zaklad, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 21.25 Na lepše, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Sladka ptica mladosti, ameriški film, 1.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.30 Info-kanal

PETEK, 12.10.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.15 34. srečanje tamburašev Slovenije: KUD Oton Župančič »Viniški tamburaši« in Tamburaški orkester KUD Majšperk, 8.45 Bleščica, oddaja o modi, 9.25 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 11.15 Halo TV, 11.50 Dobro jutro, 14.30 Dober dan, 15.35 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.00 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.30 Halo TV, 17.10 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.05 Duhec, otroška nadaljevanka, 20.05 Kaj pričakovati, ko pričakuješ, ameriški film, 22.00 Zvezdana, 22.40 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 23.40 Vikend paket, 1.10 Ukane po kanadsko: Družina, razvedrilna oddaja, 1.35 Videotrak, 2.45 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

SOBOTA, 13.10.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.40 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Nataša Tič Ralijan, 11.40 Tednik, 12.40 Kaj govoriš? = So vakeres? 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.35 Med odmorom: Prehod za smetnjakom; Razmerje, avstralska otroška nanizanka, 15.00 Ambienti, 15.35 Profil, 16.10 Irska iz zraka, irsko-ameriška dokumentarna oddaja, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Naravni parki Slovenije: Pragozd Krok, dokumentarna oddaja, 17.55 Od osnov do odličnosti z Donno Hay, oddaja o kuhanju, 18.20 Ozare, 18.30 Kalimero, risanka, 18.45 Čebeli, 19.00 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 21.15 Bučke, izmišljene novice, 21.40 Poročila, Šport, Vreme, 22.05 Deklina zgodba, ameriška nadaljevanka, 23.10 Tri okna in obešnje, kosovsko nemški film, 0.50 Profil, 1.25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.50 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 2.45 Info-kanal

SOBOTA, 13.10.2018, II. spored TVS

6.30 10 domačih, 7.00 Najboljše jutro, 9.10 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 11.30 Slastna kuhinja: Kremna grahova juha s hrustljavimi kruhovimi kockami s sirom, 12.00 Ruska kapelica - elegija pod Vršičem, dokumentarni film, 12.50 Na lepše, 13.35 10 domačih, 14.10 Pluti je treba! (Navigare Necesse Est), dokumentarni film, 15.15 Darcy Oake: Na meji resničnosti, 16.25 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 17.30 Nogomet - liga narodov, Norveška : Slovenija, 20.15 Tako pač je!, angleško-ameriški film, 21.50 Televizijski klub, 22.50 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 23.50 Aleksander Mežek - Ljubljana po Londonu, koncert v Cankarjevem domu, 1.15 Ukane po kanadsko: Moda, razvedrilna oddaja, 1.45 Videotrak, 2.55 Nogomet - liga narodov, Norveška : Slovenija, 4.40 Zabavni kanal, 5.50 Videotrak

NEDELJA, 14.10.2018, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 10.05 Govoreči Tom in prijatelji, risanka, 10.15 Kozmo: Grafiti, belgijska otroška nanizanka, 10.45 Prislunimo tišini: 60. mednarodni dan gluhih, 11.20 Ozare, 11.25 Obzorja duha: Sinoda mladi za mlade, 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 14.55 Trije botri, ameriški film, 16.50 Kino Fokus, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.40 Bacek Jon: Nova piščalka, risanka, 19.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme,

20.00 Umori na podeželju (XX.): Smrt v stripu, britanska nanizanka, 21.40 Intervju, 22.30 Poročila, Šport, Vreme, 22.55 Zavrženo!, ameriški dokumentarni film, 0.15 Komorni zbor AVE: G. Mahler: Ich bin der Welt abhanden gekommen, 0.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 2.05 Info-kanal

NEDELJA, 14.10.2018, II. spored TVS

7.00 Duhovni utrip, 7.15 Naravni parki Slovenije: Pragozd Krok, dokumentarna oddaja, 7.40 Glasbena matineja, 8.40 Slastna kuhinja, 9.10 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 9.55 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 12.20 Žogarija, 13.05 Obiskovalci, francoski film, 14.50 Svetovni popotnik: Ni-zozemska, 16.00 Zvezdana, 16.40 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 17.50 Sanje o prihodnosti: Medicina prihodnosti, francoska dokumentarna serija, 18.50 Z glasbo in s plesom, 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Sinji planet II: Zelena morja, britanska dokumentarna serija, 21.05 Nesmrtni, oddaja o športnih velikanih, 21.35 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 22.30 Ambienti, 23.00 Avtomobilnost, 23.30 Bleščica, oddaja o modi, 0.05 Bučke, izmišljene novice, 0.30 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 1.55 Ukane po kanadsko: Šport, razvedrilna oddaja, 2.25 Videotrak, 3.30 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

PONEDELJEK, 15.10.2018, I. spored TVS

6.10 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Od osnov do odličnosti z Donno Hay, oddaja o kuhanju, 10.50 10 domačih, 11.20 Vem!, kviz, 12.05 Kaj govoriš? = So vakeres? 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Morja - skrivnost izginule plastike, francoska dokumentarna oddaja, 14.30 S-prehodi, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.30 Osmi dan, 16.00 Z glasbo in s plesom, 16.25 Nabriti detekтиви: Ceydina skrivnost, nemška otroška nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Osvežilna fronta: Geek kultura, 17.55 Novice, 18.00 Govoreči Tom in prijatelji: Neznosna vročina, risanka, 18.10 Lili in Čarni zaliv, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Umetnost igre, 23.30 Glasbeni večer, 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.20 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.10 Info-kanal

PONEDELJEK, 15.10.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.40 Umor, je napisala, 10.35 Halo TV, 11.25 Dobro jutro, 14.05 Ljudje in zemlja, 15.10 Avtomobilnost, 16.00 Izzivi - obrt in podjetništvo, informativno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.30 Halo TV, 17.10 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 18.55 Studio kriškaš: Morska plovba, mozaična lutkovna oddaja za otroke, 19.20 Vetrnica: Šah, 19.30 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.00 Svetovni popotnik: Buenos Aires, vodnik po mestu, 21.00 Morilec z jezera, francoska nadaljevanka, 22.05 Vita activa - duh Hannah Arendt, izraelsko-nemška dokumentarna oddaja, 0.10 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 1.10 Ukane po kanadsko: Potovanja, razvedrilna oddaja, 1.35 Videotrak, 2.45 Zabavni kanal, 5.15 Videotrak

TOREK, 16.10.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Obzorja duha: Sinoda mladi za mlade, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Studio City, 14.30 Kino Fokus, 14.40 City folk - Obrazi mest: Najboljše zgodbe, dokumentarna oddaja, 15.20 Potepanja - Barangolások, oddaja TV Lendava, 15.55 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Zvenkci: Skatlica, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Durrellovi (III.), britanska nadaljevanka, 20.55 Kdo je ubil Daphne, italijanska dokumentarna oddaja, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Pričevalci: Anica Čuk in Franc Tofant, 1.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.35 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.25 Info-kanal

TOREK, 16.10.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.20 Žogarija, 8.50 Alpe-Donava-Jadran, 9.15 Umor, je napisala, ameriška

nanizanka, 11.00 Halo TV, 11.50 Dobro jutro, 14.35 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 15.55 Jadranje - 50. Barkolana, reportaža iz Trsta, 16.30 Halo TV, 17.10 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.00 Adrenalini: Soteskanje, dokumentarna serija o mladostnikih, 19.30 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.00 Nogomet - liga narodov, Slovenija : Ciper, 22.55 Goljufija (II.), danska nadaljevanka, 0.10 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 1.05 Ukane po kanadsko: Glasba, razvedrilna oddaja, 1.35 Videotrak, 2.45 Nogomet - liga narodov, Slovenija : Ciper, 4.35 Zabavni kanal, 5.25 Videotrak

SREDA, 17.10.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 Vem!, kviz, 11.30 Slastna kuhinja: Klasični ratatouille, 11.50 Umetnost igre, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Intervju, 14.35 Duhovni utrip, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.30 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Turbulenca: Sreča na ukaz, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Trobka in Skok: Spomladansko čiščenje, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Žilava babnica, koprodukcijski film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Panoptikum, 23.55 Turbulenca: Sreča na ukaz, izobraževalno-svetovalna oddaja, 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.20 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.15 Info-kanal

SREDA, 17.10.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.20 10 domačih, 8.45 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 11.00 Halo TV, 11.35 Dobro jutro, 13.55 Dober dan, 14.35 Vikend paket, 16.00 Ambienti, 16.30 Halo TV, 17.10 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 18.55 Ribič Pepe: O zdravju, mozaična oddaja za otroke, 19.20 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Rokomet - liga NLB: Koper : Celje P. L., 22.00 Bleščica, oddaja o modi, 22.35 Victoria, nemški film, 0.55 Ukane po kanadsko: Delo, razvedrilna oddaja, 1.30 Videotrak, 2.40 Rokomet - liga NLB: Koper : Celje P. L., 4.05 Zabavni kanal

ČETRTEK, 18.10.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Turbulenca: Sreča na ukaz, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Akcent: Medicinska konoplja - od prepovedi do nadzora, 14.30 Slovenci v Italiji, 15.00 Moj gost/Moja gostja - Vendégem, oddaja TV Lendava, 15.45 Prava ideja: 10. obletnica oddaje Prava ideja!, 16.25 Nabriti detekтиви: Ljubezen je slepa, nemška otroška nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek: Prostori aktivne participacije mladih, 18.05 Mala kraljična: To je moje!, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.25 Votla krona (II.): Vojna dveh rož: Henrik VI., britanska nadaljevanka, 0.30 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 0.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.30 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.25 Info-kanal

ČETRTEK, 18.10.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.10 Na lepše, 8.35 Tihotapci identitete, dokumentarni film, 9.45 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 11.00 Halo TV, 11.50 Dobro jutro, 15.00 Televizijski klub, 15.50 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 16.30 Halo TV, 17.10 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.00 Fircbologi, mozaična oddaja za otroke, 19.25 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.00 Naravna čudesa Zemlje (I): Vodna čudesa, britanska dokumentarna serija, 20.55 Avtomobilnost, 21.30 Dobra žena, koprodukcijski film, 23.05 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 0.10 Slovenska jazz scena, 1.20 Ukane po kanadsko: Denar, razvedrilna oddaja, 1.50 Videotrak, 2.55 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

VRAŽJA POT

20. oktober 2018

SE DOBIMO PRI PORABSKI
DOMAČIJI V ANDOVCI

NAPAUTIMO SE NA
VRAJŽO POT
PO KMIČNI ANDOVSKI GOŠČAJ

*Pridite vsi, šteri se ne bojite od čaralic,
vragauv, smrti pa od skušnjave.*

VRAJŽI KONCERT
s skupino D-DUR

PROGRAM JE
BREZPLAČEN!

Vsakšoga čaka organizator
PKTD Andovci

OBISKI POTUJOČE KNJIŽNICE V PORABJU

PROGA 1				
	PRIHOD	ODHOD	LOKACIJA	DATUMI
GORNJI SENIK	8:30	9:30	pri osnovni šoli	ponedeljek 3. in 17. september, 1. in 15. oktober, 12. in 26. november, 10. december
SAKALOVCI	9:45	10:05	pri vrtcu	
ŠTEVANOVCI	10:20	11:00	pri osnovni šoli	
MONOŠTER OŠ	11:15	11:45	Pri osnovni šoli	
MONOŠTER	11:50	12:20	pri Hotelu Lipa	

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobotica; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Ministrstvo za človeške vire (EMMI), Zveza
Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

PROJEKT "ESCAPE"

POBEG IZ ZGODOVINE V PRIHODNOST - PO POTI STRPNOSTI

VABILO

"DELAVNICA STRPNOSTI"

19.10.2018 ob 10.00 uri
pri Porabski domačiji v Andovcih

Na delavnicah, ki so organizirane v sklopu projekta Escape bomo skupaj pobegnili po v projektu nastalih poteh strpnosti in se seznanili s kulturno dediščino na območju projekta Escape.

Program:

- Otvoritev razstave *Strpnost do kulturne in naravne dediščine*
- Delavnica strpnosti: kreativna delavnica za otroke, kjer bomo razvijali ustvarjalnost in spoznali kulturno dediščino

Veselimo se srečanja z vami.

Zavod za varstvo kulturne dediščine

Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci

Projekt "ESCAPE"

MENEKÜLÉS A TÖRTÉNELEMBŐL A JÖVŐBE - A TOLERANCIA ÚTJÁN

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk Önöket az Escape projekt keretén belül megvalósult, új turisztikai termék bemutatására,

a „Menekülj velem” című programra,

melyre 2018. 10. 19-én, 10.00 órakor

kerül sor az Orfalui Tájékházban.

Program:

- Kiállítás megnyitása a *Kulturális és természeti örökséghez való tolerancia* címmel
- "Menekülj velem" kreatív foglalkozás gyerekek részére, ahol az alkotókészséget fejlesztjük és megismerkedhetünk a kulturális örökséggel

Kulturális Örökségvédelmi Intézet (Maribor)

Rába-vidéki Kulturális és Turisztikai Egyesület Orfalu

www.radiomonoster.hu